

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXXIV/237/2009
Rady Gminy Goczałkowice-Zdrój
z dnia 27.10.2009r.

GMINA GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

Goczałkowice-Zdrój

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
2009r

Spis treści:

I. WSTĘP.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ	5
1. Położenie administracyjne.....	5
2. Powierzchnia i liczba mieszkańców.....	5
3. Historia Goczałkowic-Zdroju	6
III. ZASOBY MIEJSCOWOŚCI GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ	8
1. KRAJOBRAZ WSI	8
a) Przyroda	8
b) Obiekty posiadające wartości dla historii i kultury położone na terenie miejscowości Goczałkowice-Zdrój.....	16
2. OŚWIATA, KULTURA, SPORT	18
a) Oświata.....	18
b) Kultura.....	21
c) SPORT.....	26
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	30
a) Zaopatrzenie w wodę	30
b) Odprowadzenie ścieków	30
c) Zaopatrzenie w gaz.....	30
d) Zaopatrzenie w ciepło.....	31
e) Zaopatrzenie w energię elektryczną	31
f) Telekomunikacja.....	31
IV. ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI.....	33
a) Mocne strony miejscowości.....	33
b) Szanse miejscowości	33
c) Słabe strony miejscowości	33
d) Zagrożenia.....	33
V. PROGRAM ROZWOJU WSI- PLAN DZIAŁAŃ.....	34
1. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA- REWITALIZACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU „GÓRNIK” DLA POTRZEB GMINNEGO CENTRUM KULTURY	34
2. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA- REWITALIZACJA PARKU ZDROJOWEGO	35
3. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA- BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO W KOMPLEKSIE REKREACYJNO-SPORTOWYM	36

I. WSTĘP

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW- działanie Odnowa i Rozwój Wsi. Oś 3 zakłada między innymi wspieranie działań mających wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi. W ramach działania finansowaniem zostaną objęte projekty z zakresu:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury,
- 2) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji służących do użytku publicznego,
- 3) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów,
- 4) związane z kształtowaniem centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego,
- 5) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku,
- 6) budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej,
- 7) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości,
- 8) rewitalizacji budynków zabytkowych, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci,
- 9) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne
- 10) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn,
- 11) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków
- 12) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości.

Warunkiem uzyskania wsparcia ze środków unijnych jest opracowanie Planu Odnowy Miejscowości, który jest zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy oraz innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy, Strategię Rozwoju Powiatu Pszczyńskiego oraz Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020. Jest również zgodny ze Strategią

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

Rozwoju Kraju, Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia oraz Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia jej mieszkańców.

Opracowanie obejmuje:

- charakterystykę miejscowości Goczałkowice-Zdrój,
- zasoby miejscowości,
- ocenę mocnych i słabych stron- analizę SWOT,
- program rozwoju wsi- plan działań.

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój zostaje przyjęty na 7 lat i obowiązuje w latach 2009-2015.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

1. Położenie administracyjne

Kraj- Polska
Województwo- Śląskie
Powiat- Pszczyński
Gmina- Goczałkowice-Zdrój
Miejscowość- Goczałkowice-Zdrój

2. Powierzchnia i liczba mieszkańców

Powierzchnia: 48,64 km²

Na dzień 31 grudnia 2008r liczba mieszkańców miejscowości wynosiła 6352 osoby.

LUDNOŚĆ W LICZBACH CAŁKOWITYCH I PROCENTOWO WG GRUP WIEKOWYCH W 2008 ROKU (stan na 31.12.2008r)

Grupa wiekowa	Ilość osób	%
0-6	382	6,02
7-14	590	9,29
15-24	943	14,85
25-44	1914	30,13
45-64	1602	24,22
65 i więcej	921	14,49
Ogółem	6 352	100

PRZYROST NATURALNY, ZRÓŻNICOWANY NA LICZBĘ URODZEŃ I ZGONÓW W LICZBACH CAŁKOWITYCH

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2003	60	54	6
2004	63	71	-8
2005	61	41	20
2006	64	39	25
2007	71	42	29
2008	60	49	11

SALDO MIGRACJI

Rok	Napływ	Odpływ	Saldo migracji
2003	166	81	85
2004	163	58	105
2005	140	70	70
2006	154	82	70
2007	148	87	61
2008	120	69	51

3. Historia Goczałkowic-Zdroju

Założenie wsi Goczałkowice lokalizowane jest na XIV wiek i prawdopodobnie około roku 1380 powstała w Goczałkowicach parafia. Na początku XVI wieku wieś obejmowała 28 gospodarstw.

Jak głosi legenda, nazwa miejscowości wywodzi się od imienia rycerza Goczała, który otrzymał tu ziemię za czyny wojenne i zasługi na polach bitewnych. Zgodnie z ówczesnym zwyczajem jego potomkowie przybrali miano Goczałkowiczów, a miejscowość, w której żyli, nazwali Goczałkowicami. Trudno jest ustalić dokładną datę założenia Goczałkowic.

Najstarsze źródła pisane pochodzą z 1326r. ale wieś ma niewatpliwie starszy rodowód, o czym świadczą prace historyków polskich i niemieckich. Historia miejscowości sięga czasów piastowskich, jej początków należy szukać na przełomie XIII i XIV wieku.

Dzieje Goczałkowic będących wsią kameralną, tzn należącą bezpośrednio do panów pszczyńskich związane są z historią Ziemi Pszczyńskiej. Pierwotnie wieś była lokowana na prawie polskim. Po okresie panowania Piastów śląskich osada przechodzi pod rządy czeskich Luksemburgów, potem Habsburgów, a od 1740 r. pod panowanie monarchii pruskiej (do 1922).

Od zarania wieków Goczałkowice były gminą samodzielną z sołtysem lub wójtem na czele. W okresie rozbiorów w Goczałkowicach był urząd celny i przejście graniczne, ponieważ wzdłuż Wisły przebiegała granica między monarchią austriacką a pruską

W 1856 r. przy okazji prac wiertniczych odkryto tutaj źródła solanki jodobromowej, która później przyczyniła się do założenia Uzdrowiska. Wkrótce z wielkim rozmachem zbudowano pierwsze niezbędne obiekty : łaźienki, dom zdrojowy, pijalnię oraz pensjonat. W pijalni, całej z drewna, ozdobionej perłowymi inkrustacjami mieścił się marmurowy basen osadzony na kamiennych postumentach. Z niego efektownymi przewodami przepływała solanka, którą dowolnie czerpać mogli kuracjusze. Pijalnia połączona była z domem zdrojowym krytym deptakiem o długości

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

88m. Tak, w maju 1862r. rozpoczął się pierwszy sezon kuracyjny. Przyjechało tu wówczas 262 kuracjuszy pragnących leczyć swe reumatyczne dolegliwości.

Z dwoma pierwszymi sezonami wiąże się historia zdrojwej kapliczki- kościółka pod wezwaniem Matki Boskiej Uzdrawienia Chorych, zbudowanego jako podziękowanie za uleczenie kilkunastoletniego chłopca. W ołtarzu głównym znajduje się obraz, którego treść stanowią uzdrowienia mające miejsce w latach 1862-1863. Artysta malarz wiernie przedstawił na nim rzeczywistość goczałkowicką - na pierwszym planie dwie autentyczne postacie, które doznały tu uleczenia, w tle Beskidy, w pobliżu staw Maciek i Wisłę.

Uzdrowisko szybko zyskiwało na popularności, a liczba kuracjuszy powiększała się wielokrotnie z roku na rok. W 1932 r. nastąpiła zmiana w nazwie wsi na Goczałkowice-Zdrój. Samodzielność gminy kontynuowana od wieków średnich przerwana została w 1975 r., kiedy to włączono ją do Pszczyny. Od 1992 r. znów stała się odrębną jednostką administracyjną.

Zdjęcie starej pocztówki

III. ZASOBY MIEJSCOWOŚCI GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ

1. Krajobraz wsi

a) Przyroda

Ogólna charakterystyka i ocena stanu aktualnego

Od 2004 r. cały obszar zbiornika Goczałkowickiego wraz z sąsiednimi terenami został włączony do obszarów NATURA 2000 pn. „Dolina Górnej Wisły” i objęty specjalną ochroną ptaków. Oznacza to zaostrenie przepisów dotyczących ochrony środowiska na obszarze objętym ochroną. Ostoja „Dolina Górnej Wisły” składa się z Jeziora Goczałkowskiego (będącego zbiornikiem wody pitnej) oraz przyległych stawów (eksploatowane są jako miejsce intensywnej hodowli karpia, a jesienią odbywają się polowania na ptactwo wodne) wraz z prawobrzeżnymi dopływami Wisły.

Zbiornik Goczałkowicki, jako zbiornik wody pitnej jest wyłączony z masowej rekreacji, takiej jak kąpiel, czy sporty wodne. A wędkarstwo dopuszczane jest jedynie w ograniczonym zakresie w strefie brzegowej.

Zbiorniki wodne, obok znaczenia gospodarczego, pełnią dziś ważną funkcję ekologiczną. Na terenach pozbawionych naturalnych zbiorników, stanowią dla wielu cennych gatunków roślin i zwierząt substytut środowisk wodno-błotnych zniszczonych przez człowieka. Teren ostoi jest gęsto zamieszkały, z zabudową pośród rozległych pól uprawnych (które stanowią prawie 60% powierzchni). Lasy stanowią zaledwie 16% jej powierzchni, tyle samo, co wody powierzchniowe.

Występuje tu co najmniej 29 gatunków ptaków znajdujących się w załączniku I Dyrektywy Ptasiej i 8 gatunków znajdujących się w Polskiej Czerwonej Księdze. W okresie lęgowym obszar zasiedlany jest przez powyżej 1% krajowych populacji cennych i rzadkich ptaków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt jak np.: bączek, bąk, dzierzba czarnoczelna, rybitwa białowąsa, ślepowron oraz wiele innych cennych dla przyrody gatunków. Ponadto, w czasie jesiennych i wiosennych wędrówek, zbiorniki wodne są miejscem odpoczynku i zdobywania pokarmu dla bardzo licznych stad ptaków wodnobłotnych. Obszar ten ma rangę ostoi ptasiej o znaczeniu międzynarodowym. Stawy rybne są także miejscem występowania zagrożonych roślin wodnych, takich jak: kotewka, orzech wodny oraz grzybieńczyk wodny.

Na obszarze ostoi ustanowione zostały dwa rezerваты przyrody: Rotuz (część północna) oraz Skarpa Wiślicka (część południowa ostoi).

Przyrodnicza ścieżka dydaktyczna w Goczałkowicach-Zdroju została opracowana i zorganizowana na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody i Wydziału Ekologii Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Ścieżka ma ok. 3 km długości i składa się z 5 odcinków o odmiennych walorach przyrodniczych. Ścieżka rozpoczyna się przy stacji kolejowej i biegnie wzdłuż stawu „Maciek” (odcinek 1), dalej aleją

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

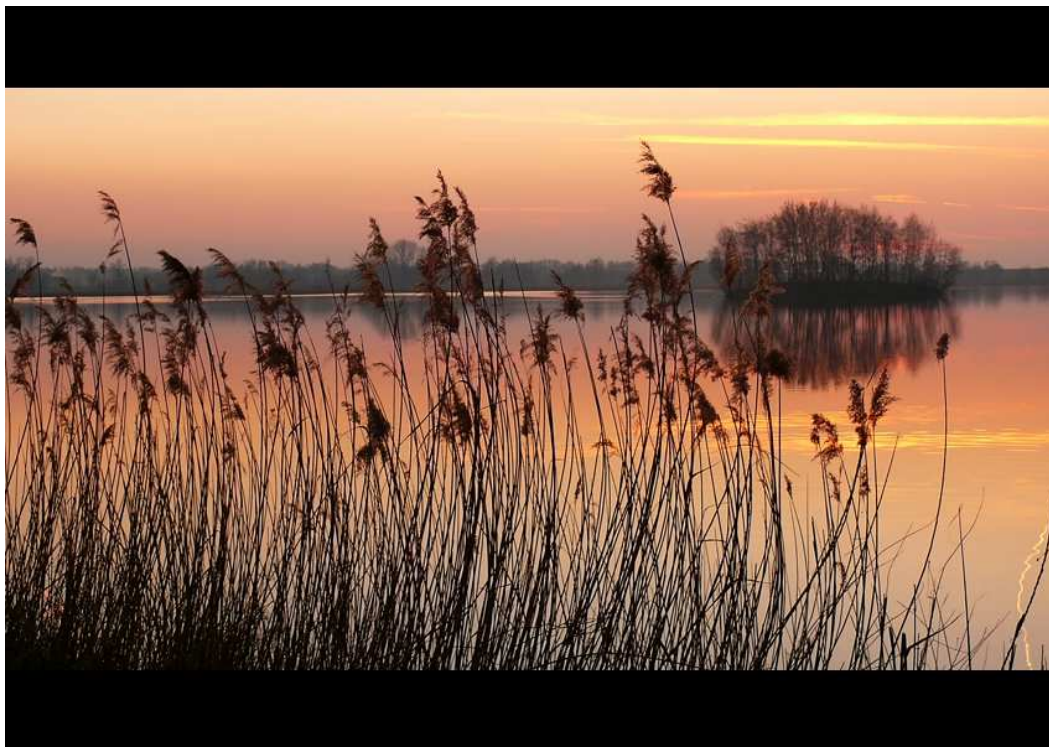
dębową wzdłuż lasu mieszanego (odcinek 2), drogą między stawem „Zabrzeszczak” i borem mieszanym (odcinek 3), starorzeczem Wisły (odcinek 4) oraz brzegiem Wisły (odcinek 5), a następnie drogą żwirową do stacji kolejowej. Ścieżka dydaktyczna charakteryzuje się bogatym i zróżnicowanym światem fauny i flory. Ścieżka ta została oznakowana, wykonano tablice informacyjne, drogowskazy oraz przystanki z ławkami. Do ścieżki tej została włączona na mocy porozumienia Korona Zapory Goczałkowickiej

W latach 2003-2008 w miejscowości Goczałkowice-Zdrój wybudowano następujące ścieżki rowerowe:

- szlak rowerowy Wiedeń-Kraków Greenway – przez teren gminy przebiega odcinek o długości 9,1 km,
- Wiślańska Trasa Rowerowa - przez teren gminy przebiega odcinek o długości 7,58 km.

Staw Maciek

Staw Maciek

Korona zapory w Goczałkowicach - Zdroju

Gospodarka leśna

Ogólna powierzchnia lasów na terenie miejscowości Goczałkowice-Zdrój wynosi ok. 96 ha, co stanowi ok. 1,9% jej powierzchni (jeden z najniższych wskaźników w województwie śląskim, uwarunkowany specyficznym dominującym ilościowym i powierzchniowym udziałem akwenów wód stojących – Zbiornika Goczałkowice i kompleksu stawów).

Ponad 90% powierzchni leśnej pozostaje w administracji lasów Państwowych, Nadleśnictwa Kobiór i obrębu Pszczyna (ok. 80 ha). Natomiast lasy niepaństwowe stanowią jedynie ok. 8 ha. Dwie większe enklawy leśne: Las „Remiza” i las w Goczałkowicach – Zdroju „Bór II” są izolowane od zwartego kompleksu lasów pszczyńsko - kobiórskich i kompleksu leśnego w Zabrzegu, (gmina Czechowice-Dziedzice).

Fauna i flora

Zbiorowiska roślinne

Zasoby przyrody żywej i nieożywionej miejscowości Goczałkowice-Zdrój są obecnie dość dobrze rozpoznane. Roślinność jest bardzo zróżnicowana ze względu na różne sposoby użytkowania terenu w poszczególnych fragmentach gminy. Istotne znaczenie mają:

- Tereny leśne, zróżnicowane pod względem siedliskowym oraz pod względem walorów przyrodniczych. Zachowały się fragmenty następujących naturalnych zespołów roślinnych:
 - Bagienny bór trzcinnikowy (*Calamagrostio villosae-Pinetum*) - Kompleksy leśne w północnej części Gminy - zbiorowisko dominujące, w postaci odkształconej w stosunku do formy naturalnej,
 - Łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*) - najczęściej w postaci zarośli, w postaci zubożałej,
 - Łęgi wierzbowe (*Salicetum albo-fragilis*) w kompleksie z ich wczesną fazą sukcesyjną - wiklinami nadrzecznymi (*Salicetum triandro-viminalis*), częściowo antropogenicznego pochodzenia - doliny Wisły.
- Tereny rolnicze o istotnych walorach krajobrazowych, jednak pozbawione cennych zbiorowisk roślinnych z punktu widzenia występowania rzadkich i zagrożonych gatunków roślin (występują zbiorowiska z klasy *Stellarietea mediae*). Ważne również ze względu na bytowanie wielu cennych gatunków ornitofauny.
- Cieki i zbiorniki wodne - zróżnicowane pod względem walorów przyrodniczych. Do najcenniejszych fragmentów należą starorzecza i niektóre ekstensywnie użytkowane stawy. Rozwijająca się tu roślinność jest bardzo zróżnicowana i reprezentuje kilka klas:
 - Zbiorowiska roślin pleustonowych (*Lemnetea*) - na powierzchni wód stojących,

- Szuwary (*Phragmitetea*) - strefa lądowacenia zbiorników wodnych,
- Krótkotrwałe zbiorowiska terofitów letnich (*Bidentetea tripartiti*) - dna wysychających stawów.

**Zachód słońca nad
Jeziorem Goczałkowickim**

Zbiorowiska zwierzęce

Flora na terenie miejscowości jest również dość dobrze rozpoznana. Stwierdzono tu występowanie następujących gatunków roślin objętych ścisłą ochroną:

- Grąźel żółty (*Nuphar lutea*) - starorzecza, stawy,
- Pióropusznik strusi (*Mattheucia struthiopteris*) - łąg w okolicy stawu Rontok,
- Kotewka orzech wodny (*Trapa natans*) - płytkie wody (starorzecza, stawy) w dolinie Wisły,
- Barwinek pospolity (*Vinca minor*) - zarośla, ponadto w ogrodach (stanowiska antropogeniczne, na których nie podlega ochronie),
- Salwinia pływająca (*Salvinia natans*) - zbiorowiska roślin pleustonowych na terenie całej Gminy,
- Skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*) - wilgotne lasy i zarośla w różnych częściach Gminy.

Stan zbadania fauny jest niepełny. Dobrze rozpoznana jest jedynie Dolina Wisły w granicach gminy.

Do najcenniejszych gatunków ptaków notowanych z terenu gminy należą:

- Ślepowron (*Nycticorax nycticorax*),
- Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*),
- Rybitwa czarna (*Chlidonias niger*),
- Bąk (*Botaurus stellaris*),
- Bączek (*Ixobrychus minutus*).

Wymienione powyżej gatunki występują w Dolinie Wisły. Najcenniejszym gatunkiem ssaka na terenie gminy jest bóbr (*Castor fiber*), występujący w dolinie Wisły.

Kormorany nad jeziorem Goczałkowickim

Zieleń urządzona

Szczególne miejsce przypada „Uzdrowisku Goczałkowice-Zdrój” ze starodrzewiem parku w stylu krajobrazowym oraz z towarzyszącą „małą architekturą” uzdrowską. Dodatkowy element zieleni parkowej stanowią historyczne aleje obsadzone starodrzewiem dębowym przy ul. Uzdrowskiej, która tworzy główną oś kompozycyjną Parku Uzdrowskiego wraz ul. Parkową i lokalną groblą – do stacji PKP „Goczałkowice-Zdrój”.

Goczałkowicki park uzdrowski obejmuje przestrzeń o narysie trójkąta na zachód od deptaka. Na północ od stawu Maciek, oraz sam staw i jego brzegi, aż po boiska sportowe. Na terenie parku można wyróżnić trzy wnętrza parkowe o odmiennych cechach. Pierwsze usytuowane najbardziej na północ jest wnętrzem domkniętym o bogatej szacie roślinnej. Znajduje się tu liczny starodrzew oraz drzewa sadzone w latach 60 i 70. W tej części parku funkcjonują trzy domy uzdrowskie Azalia, Krokus i Jaśmin. Dojazd do nich prowadzi ulicą Parkową. Nawierzchnie ścieżek podobnie jak mała architektura oraz znaczna ilość drzew nie prezentują się zadowalająco. Asfaltowe ścieżki tworzą chaotyczny układ. Widać ślady dawnych

założeń np. niski murek, niewielki plac przeznaczony kilkadziesiąt lat temu pod amfiteatr. Latarnie parkowe oraz ławki i kosze są zniszczone a w wielu miejscach ich brak. Brama główna, prowadząca do parku od strony deptaku nie istnieje. Komunikacja nie jest czytelna. Ruch kuracjuszy i turystów nie jest kierowany w stronę parku. Odwiedzający uzdrowisko kierują się deptakiem w stronę Maćka. Park nie łączy boisk sportowych ze stawem i deptakiem a zabytkowa stacja kolejowa niknie gdzieś na końcu drogi, zamiast być atrakcją goczałkowickiego uzdrowiska.

Drugie wnętrze parku tworzy symetryczne założenie parkowe w formie litery „X” wpisanej w czworokąt o nierównych bokach. Są to aleje lipowa i jarząbowa, krzyżujące się pod kątem ostrym. Aleją lipową biegnie podstawowa, tj. wiodąca na skrót komunikacja piesza z uzdrowiska na stację kolejową. Ów skrót ma istotne znaczenie dla obciążonych ekwipunkiem kuracjusza starszych ludzi. Jest ona jednak nieczytelna i autor poniższego opracowania podczas prac terenowych był niejednokrotnie zaczepiany z pytaniem o drogę na dworzec. Wspomniany czworokąt tworzą od północy ulica Parkowa z przyległymi do niej domami uzdrowskowymi, od zachodu aleja klonowa, od wschodu ślepa droga dojazdowa do posesji, a od południa zabytkowa droga w kierunku dworca kolejowego a także równoległa do niej droga prowadząca wzdłuż brzegu stawu Maciek na stację kolejową. Zabytkowa droga nie nadaje się w obecnym stanie do wykorzystania ze względu na nieutwardzoną nawierzchnię i brak oświetlenia. Ale to właśnie ona mogłaby nadać znaczenie temu wnętrzu zarówno funkcjonalne, historyczne jak i estetyczne. Wnętrze to stanowiłoby naturalne połączenie między zacisznym typowo uzdrowskim wnętrzem parkowym a otwartym wnętrzem „stworzonym” do wypoczynku aktywnego jakim jest staw Maciek.

Granice Trzeciego wnętrza wyznacza parter, którym jest staw Maciek. Staw położony jest między trakcją kolejową ulicą Uzdrowską a prostopadłą do niej drogą prowadzącą na stację kolejową. Wnętrze to charakteryzuje niestety niekorzystny klimat akustyczny związany dość dużym natężeniem przejazdów pociągów. Jego lokalizacja sprzyja jedynie wypoczynkowi aktywnemu. Ale taka właśnie funkcja świetnie uzupełnia parkową część pierwszą. Wyciszoną drzewostanem i zajmującą centrum uzdrowska. Atrakcyjność samego stawu Maciek pozostawia wiele do życzenia. Niewątpliwie mógłby on być jednym z bardziej charakterystycznych i ciekawych elementów identyfikujących goczałkowickie uzdrowisko. Jednak od czasu rozebrania moła i pomostów drewnianych stał się on miejscem nie tyle nieładnym co niebezpiecznym. Równie ważnym elementem identyfikacji miejsca powinien być zabytkowy dworzec PKP, pamiętający czasy powstawania kolei warszawsko-wiedeńskiej. I znowu potencjalny turysta woli ominąć to miejsce szerokim łukiem zamiast podziwiać perłę architektury, poznając jednocześnie historię uzdrowska tak ściśle związana z historią kolei żelaznej.

Stan istniejący parku jest niezadawalający pod wieloma względami. Natomiast jego położenie i związane z nim możliwości duże.

W strefie krajobrazu kulturowego oprócz starodrzewia Parku Uzdrowskiego na uwagę zasługują również zieleń przykościelna kościołów p.w. Św. Jerzego i Św. Anny, zieleń cmentarna.

Kościół św. Jerzego

Kościół św. Anny

Gospodarka łowiecka, rybactwo, gospodarka wędkarska

Na terenie miejscowości Goczałkowice -Zdrój działają 4 koła łowieckie.

Główne obszary łowieckie na terenie gminy to:

- Dolina Górnej Wisły wraz ze starorzeczami, wilgotnymi łągami i pozostałościami lasów i zadrzewień łągowych – w południowej i południowo-wschodniej przygranicznej części gminy,
- obrzeża Jeziora Goczałkowickiego oraz kompleksy dużych stawów hodowlanych: Zabrzyszczak I, II, Maciek, Maciek Kanałowy, Roztok – wzdłuż doliny Wisły,
- nie zainwestowane odcinki dolin lokalnych potoków (m. in. Dolny i ujściowy odcinek Bajerki)
- izolowane niewielkie obszary leśne: Las „Remiza” (w północnej części Gminy) i las Brzeziny w południowej części (Goczałkowice – Bór),
- kompleksy otwartych terenów rolniczych w środkowej i północnej części Gminy (Goczałkowice Wieś: Dolne i Górne),
- zróżnicowana strefa ekotonowa na styku agrocenos i terenów łągowych doliny Wisły i akwenów wodnych w południowej części gminy.

Gospodarka wędkarska na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój odgrywa istotną rolę w rejestrach łowisk wędkarskich Zarządu Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Katowicach występują następujące akweny i wody płynące:

- Rzeka Wisła: od Zbiornika Goczałkowice do granicy województwa śląskiego; odłów roczny ok. 5000 kg (płoc, leszcz – 6%),
- Rzeka Bajerka na całym odcinku do ujścia do Jeziora Goczałkowickiego.

Ww. akweny wodne w połączeniu starorzeczami doliny Wisły z uwagi na dogodne położenie w bliskim sąsiedztwie miast aglomeracji katowickiej oraz oczekiwany rozwój pobytowej, kwalifikowanej turystyki weekendowej (m. in. wędkarskiej, łowieckiej), agroturystyki.

b) Obiekty posiadające wartości dla historii i kultury położone na terenie miejscowości Goczałkowice-Zdrój

Na podkreślenie zasługuje historyczne uwarunkowanie Goczałkowic jako miejscowości granicznej.

Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

ZABYTKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. budynek starej pijalni, ul. Uzdrowskowa - wzniesiony ok. 1862 r. obecnie kawiarnia i galeria
2. pawilon "Górnik", ul. Uzdrowskowa 61 - wzniesiony w 1897 r. - pierwotnie budynek Spółki Brackiej, obecnie siedziba Gminnego Centrum Kultury

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

3. pawilon "Wrzos", ul. Uzdrowska 52 - wzniesiony ok. 1874 r. w konstrukcji ryglowej (tzw. mur pruski)
4. budynek administracji WRR , ul. Uzdrowska 54 - wzniesiony ok. 1880 r. z elementami neobaroku, dawny hotel "Prezydent" (lub "Cesarski")
5. w kompleksie budynków szpitala wzniesionym ok. 1897 r., ul. Uzdrowska 55 - parterowa weranda w konstrukcji ryglowej (tzw. mur pruski), pawilon "Modrzew" (widoczna jest tylko wschodnia elewacja) zbudowany na planie prostokąta, na wysokiej kamiennej podmurówce, z betonowymi nadprożami, ze wstawkami muru pruskiego wpisane do rejestru jako zabytkowa zabudowa Uzdrowska Goczałkowice - Zdrój, wraz z otoczeniem w ramach działek, nr rejestru A/1464/92 z dnia 07.05.1992r.
6. kaplica p.w. Św. Anny, murowana neogotycka, wzniesiona w 1882 r. przy ul. Szkolnej i ul. Św. Anny, wpisana do rejestru zabytków, nr rejestru A/521/65 z dnia 20.01.1966 r. oraz wyposażenie kaplicy obejmujące: płaskorzeźbę, obrazy i rzeźby, nr rejestru B/231/71 z dnia 15.09.1971 r.
7. wyposażenie kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Jerzego, obejmujące naczynia liturgiczne, nr rejestru B/183/70 z dnia 28.12.1970 r. B/230/71 z dnia 15.09.1971 r.

"Górnik"

2. Oświata, kultura, sport

a) Oświata

Na bazę edukacyjną miejscowości Goczałkowice-Zdrój składają się następujące placówki:

1) Publiczne przedszkole nr 1

Publiczne Przedszkole Nr 1 w Goczałkowicach-Zdroju powstało w 1977r. jest zlokalizowane przy ulicy Szkolnej 13.

W budynku mieszczą się cztery przestronne sale zabaw (dla każdej grupy wiekowej), przestronna szatnia, dwie łazienki, zaplecze kuchenne i gospodarcze. Atutem przedszkola jest duży ogród w którym znajdują się atrakcyjne urządzenia dla dzieci .

2) Publiczne przedszkole nr 2

Przedszkole mieści się przy ulicy B.Prusa 7. W skład placówki wchodzi 2 budynki oraz plac zabaw dla dzieci.

W obydwu przedszkolach oprócz zajęć obowiązkowych organizowane są również zajęcia dodatkowe:

- język angielski,
- rytmika,
- gimnastyka korekcyjna,
- terapia logopedyczna

Obie placówki wymagają przeprowadzenia koniecznych remontów i modernizacji a ich zakres przedstawia się następująco:

-w Przedszkolu nr 1 należy przeprowadzić termomodernizację budynku w tym docieplenie ścian i wymianę okien oraz przebudowę dachu

-w Przedszkolu nr 2 należy przeprowadzić prace obejmujące przebudowę dachu, wymianę instalacji centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjną w budynku nr 1 i 2 oraz modernizację kuchni wraz z jej wyposażeniem

3) Szkoła Podstawowa nr 1

Szkoła mieści się przy ulicy Powstańców Śląskich 3.

Obecny budynek szkolny został oddany do użytku w 1953 r. Aktualna elewacja szkoły pochodzi z roku 2003.

W budynku znajduje się 16 sal lekcyjnych:

- 8 pracowni kształcenia zintegrowanego
- pracownia polonistyczna

- pracownia matematyczna
- pracownia historyczna
- pracownia przyrodnicza
- pracownia informatyczna
- 2 pracownie językowe

Szkoła może poszczycić się wysokim poziomem nauczania, czego dowodem są poprawiające się z roku na rok wyniki sprawdzianu w klasach szóstych.

Codzienną naukę dopełnia i uatrakcyjnia bogaty harmonogram imprez i uroczystości. Wiele z nich, powtarzanych cyklicznie każdego roku, wpisało się już w szkolną tradycję.

Szkoła organizuje szereg konkursów o zasięgu szkolnym, międzyszkolnym, gminnym czy powiatowym.

Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zdolności i zainteresowań poprzez udział w różnych kołach zainteresowań.

Konieczne remonty obejmują przebudowę łazienek (1 pion) oraz remont sali gimnastycznej.

3) Gimnazjum

Gimnazjum zlokalizowane jest przy ulicy Powstańców Śląskich 3. Jest to nowoczesny obiekt 2-piętrowy, oddany do użytku 1 września 2002r. Na parterze zlokalizowano: salę do ćwiczeń gimnastycznych, bibliotekę z centrum multimedialnym, 2 pracownie, sekretariat, gabinet dyrektora, gabinet pedagoga szkolnego, sanitariaty; Na I piętrze mieści się: 5 pracowni, pokój nauczycielski, sanitariaty a na piętrze II: 2 sale językowe, 4 pracownie, świetlica, sanitariaty.

Uczniowie szkoły aktywnie uczestniczą w życiu środowiska lokalnego poprzez coroczne spektakle teatralne dla mieszkańców, organizowanie Mikołaja na sportowo dla przedszkolaków, organizowanie spotkań okolicznościowych dla mieszkańców.

Ponadto:

-uczniowie działają w wolontariacie w ramach współpracy ze szkołą specjalną (cały rok, impreza główna maj - Słoneczny Tydzień)

-gimnazjum współpracuje ze szkołą węgierską z Parasznicy

-szkoła organizuje co roku w kwietniu konkurs o tytuł Mistrza Ortografii Ziemi pszczyńskiej, nad którym patronat objęła Katedra Języka UŚ

-organizuje co roku w czerwcu powiatowy turniej koszykówki ulicznej

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

-organizuje co roku 21 marca giełdę szkół ponadgimnazjalnych

Uczniowie obydwu szkół korzystają z hali sportowej oraz krytej pływalni a także z siłowni i salki do ćwiczeń korekcyjnych.

Szkoły prowadzą świetlicę, bibliotekę oraz gabinety: pedagoga, logopedy i higienistki.

Szkoła Podstawowa

Gimnazjum

b) Kultura

Działalność kulturalną na terenie gminy prowadzą: Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Ponadto silnie rozwija się amatorski ruch artystyczny. Oferta GOK-u jest niezwykle różnorodna i obejmuje: cykliczne imprezy kulturalne, biesiady, wystawy, przeglądy, koncerty, festyny, konkursy, imprezy rekreacyjno-sportowe, wycieczki, rajdy, turnieje. Ważnymi wydarzeniami kulturalnymi są : imprezy andrzejowe oraz śledziówka ze słynnym obrzędem „pożegnania basa”.

Przy GOK działa:

- Zespół Folklorystyczny Goczałkowice,
- Dziecięcy Zespół Regionalny przy Szkole Podstawowej

W stałej ofercie GOK-u znajdują się m.in. zajęcia taneczne, muzyczne, teatralne, plastyczne, fotograficzne.

Opis stanu aktualnego budynku „Górnik” siedziby Gminnego Centrum Kultury

Obiekt planowany do rewitalizacji i przystosowania na potrzeby Gminnego Centrum Kultury znajduje się w Goczałkowicach-Zdroju przy ulicy Uzdrowskiej 61.

Obiekt ten to budynek wolnostojący, wzniesiony w 1897r. Na dobudowanej nieco później części parteru (bez podpiwniczenia) w latach 60-tych wykonano przybudówkę na poziomie i piętra.

W 1992r został wpisany do rejestru zabytków pod nr A/1416/92 jako obiekt wchodzący w skład zabytkowej zabudowy Uzdrowska Goczałkowice-Zdrój

Opis techniczny

1. Dane techniczne obiektu „Górnik”

-kubatura	5791m ³
-ilość kondygnacji nadziemnych	3
-podpiwniczenie	ok.80%
-powierzchnia zabudowy	445 m ² + 80m ² (weranda+ schody zewn.)
-powierzchnia całkowita	1590 m ²
-powierzchnia użytkowa	1319,4 m ²

2. Zestawienie pomieszczeń

Piwnice

-kotłownia	9,9 m ²
-jadalnia 1	21,2m ²
-jadalnia 2	20,8m ²
-kuchnia	23,1m ²
-szatnia 1	20,1m ²
-szatnia 2	23,3m ²
-magazyn	20,0m ²
-magazyn	19,4m ²
-magazyn	18,2m ²
-magazyn	19,4m ²
-pomieszczenie konserwatora	13,3m ²
-korytarz	45,5m ²

Razem 254,2 m²

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

Parter

-pokój	41,7m ²
-pokój	43,2m ²
-pokój	53,3m ²
-pokój	42,3m ²
-pokój	16,7m ²
-pokój	14,2m ²
-pokój	16,7m ²
-pokój	25,2m ²
-wc	12,3m ²
-wc	12,0m ²
-korytarz	73,2m ²
-klatka schod.piwn.	6,8m ²

Razem 357,6m²

I piętro

-pokój	48,3m ²
-pokój	53,0m ²
-pokój	42,8m ²
-pokój	41,7m ²
-pokój	22,4m ²
-sala	89,3m ²
-wc	12,0m ²
-wc	12,0m ²
-korytarz	43,9m ²
-klatka schodowa	28,8m ²

Razem 394,2m²

Poddasze

-świetlica	42,5m ²
-pokój	13,1m ²
-pokój	31,5m ²
-pokój	26,2m ²
-pokój	20,6m ²
-magazyn	10,6m ²
-strych	108,6m ²
-korytarz	36,8m ²
-klatka schodowa	23,5m ²

Razem 313,4 m²

Wystrój zewnętrzny

a) elewacja- cokół z okładziny kamiennej

b) ściany z cegły klinkierowej w kolorze naturalnym cegły, z pasami cegieł z czarną glazurą

- c)gzymy- z cegły klinkierowej
- d)parapety- z cegły
- e)stolarka drzwiowa i okienna drewniana, malowana farbą olejną w kolorze brązowym,
- f)kraty stalowe ozdobne w drzwiach wejściowych oraz oknach przy drzwiach, kraty w oknach piwnicznych z prętów stalowych, proste,
- g)balustrada na tarasie wejściowym-ozdobna, stalowa,
- h)balustrady schodów zewnętrznych-murowane z cegły, przy wejściu bocznym-pełne, betonowe, z elementów stalowych przy wejściu na werandę
- i)weranda od strony wschodniej z konstrukcji drewnianej.

Nawierzchnia wokół budynku

Chodniki z płytek betonowych od strony północnej i zachodniej, trawniki od strony południowej i wschodniej, dojścia z płytek chodnikowych

Odprowadzenie wód deszczowych

Rynnami i rurami spustowymi do kanalizacji, rynny i rury spustowe o przekroju okrągłym średnica 150 mm i kwadratowym z blachy ocynkowanej, malowane farbą olejną.

Kondygnacja piwniczna

- schody żelbetowe
- posadzki cementowe
- ściany nośne i słupy z cegły
- stropy-sklepienia odcinkowe na belkach stalowych, w części magazynowej- stropy płaskie, na belkach
- tynki-w pomieszczeniach użytkowych tynk kat.II, w pom. magazynowych -rapówka, bielona.

Kondygnacje nadziemne

- schody żelbetowe, okładzina lastriko, balustrady pełne, poręcze drewniane + z prętów stalowych oraz krata stalowa na poddaszu
- podłogi: w pokojach gumolit, w pom.wc- płytki ceramiczne, na korytarzach lastriko lub lastriko+ gumolit
- stropy:nad pom.wc na parterze- stropy odcinkowe, na belkach stalowych, w pozostałych pomieszczeniach stropy płaskie, w części środkowej o rozpiętości ok.8m- na dodatkowych belkach stropowych,
- ściany nośne- cegła pełna, w nadbudówce I piętra z bloków PGS oraz słupy stalowe,
- malowanie- farba emulsyjna, na parterze lamperie z farby olejnej, w wc i kuchni płytki ceramiczne ściennie,
- stolarka- okna drewniane, skrzynkowe podwójne, malowane, parapety drewniane, drzwi- drewniane, płycinowe

Poddasze

- część użytkowa ok. 70%
- część strychowa służy jako magazyn sprzętu i mebli

- okna pojedyncze, podłoga drewniana z desek, ściany z cegieł z rapówką
- więźba dachowa- drewniana
- wyłaz na dach- kłapa w połaci dachowej
- pokrycie dachu-papa na deskach

Budynek wymaga niezbędnych prac remontowych. W ramach rewitalizacji planuje się następujący zakres prac:

- prace budowlane polegające na wymianie okien, przebudowie tarasu wejściowego, remoncie zabytkowej werandy oraz tarasu na I piętrze, wykonaniu windy oraz podjazdu dla osób niepełnosprawnych oraz pracach wykończeniowych: malowanie, ułożenie płytek, oświetlenie i instalacja elektryczna, adaptację strychu na pracownię
- osuszanie piwnic, wymianę instalacji centralnego ogrzewania oraz modernizację kotłowni
- zagospodarowanie terenu wokół budynku, realizacja muszli koncertowej

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Działa od 1949r. Posiada w swoich zbiorach ok. 19 tys. książek. W ramach promocji czytelnictwa Biblioteka organizuje konkursy czytelnicze, spotkania autorskie oraz program „Książka na telefon”. Do dyspozycji klientów są tutaj 3 stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu.

Życie kulturalne gminy

Dni Goczałkowic

Największa impreza organizowana na przełomie maja i czerwca w wielkim rozmachem, promująca dorobek Gminy oraz twórczość artystyczną mieszkańców. Uczestniczą w niej mieszkańcy, kuracjusze, turyści i zaproszeni goście. Impreza zrodziła się z potrzeby wzajemnego poznania i szukania zrozumienia dla wspólnych działań. Dniom Goczałkowic towarzyszą Spotkania z Folklorem oraz koncerty wokalne-instrumentalne. Każdego roku kulminacyjnym punktem programu jest występ „gwiazdy wieczoru”.

Gminne Dożynki

To uroczyste biesiadne święto rolników, obchodzone u schyłku lata.

Dużą popularnością cieszą się konkursy organizowane przez GOK:

Jesteśmy jedną rodziną

MiedzYGminny konkurs recytatorski organizowany w czerwcu, skupiający młodych miłośników poezji lirycznej.

Pogodejmy po naszymu

Święto kultury ludowej, impreza regionalna prezentująca piękno gwary śląskiej

To co piękne wokół nas

Majowy plener malarski odkrywający uroki krajobrazu, ciekawe zakątki Gminy i jej architekturę

Biesiady ...

Imprezy plenerowe organizowane wiosną i jesienią w różnych zakątkach Gminy. Są doskonałą okazją do zabawy całych rodzin. Skupiają ludzi w różnym wieku, miłośników śpiewu, tańca i dobrego humoru.

Zespoły artystyczne

Zespół Folklorystyczny Goczałkowice

Istnieje od 1953r. Obecnie liczy 22 osoby. Jego skład to zespół śpiewaczy oraz 5-osobowa kapela. Program Zespołu wypełniają stare pieśni z Goczałkowic i regionu pszczyńskiego oraz tańce ludowe takie jak: polka, rajlynder, taniec weselny dziód, taniec sroka opracowany w latach 30-tych przez Ryszarda i Łucję Głąb mieszkających w Goczałkowicach.

Dziecięcy Zespół Regionalny

Działa od kilku lat, a obecnie pod egidą Gminnego Ośrodka Kultury. Zespół bierze udział w licznych przeglądach i prezentacjach oraz uświetnia swoimi występami wiele lokalnych uroczystości.

Chór Parafialny „SEMPER COMMUNIO”

Uświetnia wiele uroczystości, nie tylko kościelnych, prezentuje bogaty repertuar na licznych koncertach, także poza granicami kraju, współpracuje z chórami z Niemiec, Francji oraz Czech

Gminne dożynki 2008

XII Dni Goczałkowice

c) SPORT

Baza sportowa w miejscowości:

HALA SPORTOWA

Hala Sportowa to bardzo nowoczesny obiekt, zarówno pod względem nowatorskich rozwiązań konstrukcyjnych, jak i wyposażenia w sprzęt wysokiej klasy. Te czynniki sprawiają, że jest to jeden z lepszych tego typu obiektów sportowych w Powiecie Pszczyńskim.

Hala jest klimatyzowana, posiada również nowoczesny system wentylacyjny. Wyposażona w tablicę świetlną i nagłośnienie, pozwala na organizację meczy, turniejów, spartakiad i koncertów na najwyższym poziomie. W czasie koncertów parkiet chroni rozkładana wykładzina. Na trybunach stałych są 192 miejsca oraz 500 miejsc na trybunach najazdowych.

Niewątpliwą atrakcją jest sztuczna ściana wspinaczkowa o wysokości 6 metrów z trzema torami.

Na hali znajdują się pomieszczenia dla trenerów, nauczycieli oraz cztery szatnie z natryskami i toaletami.

Na Hali GOSiR istnieje możliwość uprawiania następujących dyscyplin sportu:

- halowej piłki nożnej na parkiecie lub sztucznej trawie (boisko o wymiarach 40x20m),

Plan Odnowy Miejscowości Goczałkowice-Zdrój

- piłki siatkowej na parkiecie lub teraflexie (boisko główne, trzy boiska treningowe podzielone kotarami). Boisko do gry w siatkówkę posiada certyfikat Polskiego Związku Piłki Siatkowej,
- piłki ręcznej (boisko o wymiarach 40x20m),
- piłki koszykowej (boisko główne, 3 boiska treningowe przedzielone kotarami),
- halowej piłki nożnej na parkiecie lub wykładzinie trawiastej,
- unihokeja (boisko o wymiarach 40x20m ogrodzone bandami),
- tenisa,
- badmintonu.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji jest również organizatorem corocznych obozów letnich i zimowych dla dzieci i młodzieży.

Hala sportowa

KRYTA PŁYWALNIA

Kryta Pływalnia „Goczuś” Goczałkowice – Zdrój jest to obiekt zapewniający wszystkie funkcje sportowe i rekreacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży, osób starszych oraz dla osób niepełnosprawnych.

W pływalni znajduje się basen sportowy i rekreacyjny oraz zjeżdżalnia o długości 40m.

Dodatkowymi atrakcjami są siłownia, sauna, solarium, sklepik z artykułami pływackimi, szkółki pływackie oraz kawiarnia. Na piętrze znajduje się przeszklona galeria z widokiem na basen oraz trybuny i miejsca siedzące dla 200 widzów. Obiekt jest połączony z halą sportową i jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Przy jego budowie zastosowano nowoczesne technologie pozyskiwania ciepławe źródeł odnawialnych tj. kolektory słoneczne i pompy ciepła.

- basen sportowy o wymiarach 25m x16m i głębokości od 1,35x1,8m
- basen treningowy o wymiarach 15m x 8,5m i głębokości od 1,10m do 1,35m
- basen o głębokości 1,1m
- 2 wanny jakuzi 12 osobowe, o wymiarach 3,53m x 2,53m, jedna do solanki, druga z hydromasażem
- sauna z pokojem wypoczynkowym
- zjeżdżalnia wodna rurowa długość 40m
- 5 szatni, w tym: 1 szatnia z węzłem sanitarnym dla osób niepełnosprawnych

Dodatkowe atrakcje:

- przeciwprądy, kaskada, bicze wodne, gejzer w basenie treningowym

Basen

Basen

SIŁOWNIA

Siłownia ma powierzchnię 55m². W ofercie wyposażona w szereg maszyn oporowo-siłowych oraz wolne obciążenie a także w bieżnię, stepper oraz rowerek. Wszystkie urządzenia są w pełni profesjonalne i charakteryzują się niezwykle trwałą budową oraz łatwością obsługi, dzięki nowoczesnym rozwiązaniom pozwalają na bezpieczny trening, czy ćwiczenia rehabilitacyjne nawet przy większych obciążeniach. Regulowane i wygodne siedzenia i oparcia, podpórki pod nogi, a także możliwość zmiany zakresu ruchu oraz obciążenia pozwalają dostosować urządzenie do budowy ciała każdego ćwiczącego

Wymienionymi obiektami sportowymi zarządza Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji. Statut tej jednostki przewiduje realizację zadań turystyczno- rekreacyjno-sportowych w Gminie.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji jest jednostką organizacyjną Gminy Goczałkowice-Zdrój nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej.

BOISKO SPORTOWE

Na działkach nr 1558/38, 1556/38, 1154/38 stanowiących mienie Gminy Goczałkowice-Zdrój zakłada się wykonanie boiska sportowego, kolejnego etapu budowy kompleksu rekreacyjno-sportowego. Aktualnie zostało ono wytyczone i wykonano jego podbudowę. Boisko lokalizuje się w północnej części kompleksu rekreacyjno-sportowego. Boisko będzie posiadało wymiary 80x 45m ze sztuczną

nawierzchnią jako treningowe klasy II. Dla jego oświetlenia należy postawić 4 maszty oświetleniowe o wysokości 14,5 m.

3. Infrastruktura techniczna

a) Zaopatrzenie w wodę

Na terenie Gminy Goczałkowice-Zdrój brak jest własnych ujęć wody. Gmina zakupuje wodę z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowego w Katowicach oraz z Przedsiębiorstwa Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. w Pszczynie. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest Zbiornik Goczałkowicki. Stopień zwodociągowania gminy wynosi 100%, obejmuje ponad 6 tys. mieszkańców (tylko nieliczne gospodarstwa zaopatrywane są z własnych studni).

Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wynosi obecnie 99,3 km (29,8 km stanowią przyłącza wodociągowe).

W latach 2003-2008 wymieniono łącznie 11 467,5 m sieci rur stalowych i żeliwnych na rury PE oraz 3 055,5 m przyłączy wodociągowych. Dokonano również wymiany 885 szt. wodomierzy.

b) Odprowadzenie ścieków

Na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój funkcjonuje system kanalizacji ogólnospławnej obejmującej 100% mieszkańców.

Obecnie długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój wynosi 92,1 km (w tym 33,3 km stanowią przyłącza, a sieć - 58,8 km). Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej wykonana jest w całości z rur PVC w systemie VAVIN oraz z rur PE. Stan techniczny tej sieci ocenia się jako dobry

Ścieki sanitarne kierowane są poprzez system kanalizacji grawitacyjnej oraz lokalnych pompowni ścieków do pompowni głównej, skąd wprowadzane są do kolektora głównego i dalej na oczyszczalnię ścieków w Czechowicach-Dziedzicach (administrowanej przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. na podstawie umowy o odbiór ścieków). W związku z powyższym gmina nie planuje budowy własnej oczyszczalni ścieków.

Ilość ścieków sanitarnych odprowadzana z terenu gminy Goczałkowice-Zdrój do oczyszczalni wynosi 938 m³/dobę.

c) Zaopatrzenie w gaz

Właścicielem sieci gazowej średnio i niskoprężnej jest Zakład Gazowniczy w Zabrze. Dostępność do sieci jest powszechna. Na terenie gminy nie znajdują się żadne obiekty infrastruktury związanej z gazownictwem.

d) Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój zlokalizowanych jest kilka kotłowni wykorzystujące jako nośniki energii: węgiel, gaz ziemny, olej opałowy lub sporadycznie źródła energii odnawialnej. Kotłownie te zaopatrują w ciepło zakłady przemysłowe, obiekty użyteczności publicznej, obiekty strefy usług oraz szklarnie, tunele foliowe i pieczarkarnie. W zabudowie jednorodzinnej do ogrzewania wykorzystuje się głównie kotły węglowe (sporadycznie gazowe), kominki opalane drewnem oraz systemy olejowe i elektryczne. Ten typ emitorów zaliczany jest do źródeł niskiej emisji.

Zgodnie z zapisami zawartymi w „Kompleksowym programie zmierzającym do obniżenia niskiej emisji w gminie Goczałkowice-Zdrój” w 2004 r. rozpoczęto dotacje do wymiany kotłów, która wynosiła 70%, lecz nie więcej niż 7 tys. zł na pojedyncze źródło ciepła.

Realizacja tego programu polegała na wymianie indywidualnych, starych węglowych jednostek kotłowych na kotły z paleniskiem retortowym lub gazowe. Program zakładał wymianę kotłów na budynkach wybudowanych przed 1992 r. Realizację programu zaplanowano na lata 2004-2007. Do programu zakwalifikowano 1100 gospodarstw domowych.

W dniu 30 czerwca 2008 r. zakończono realizację programu – wymieniono łącznie 679 kotłów (co stanowi 62% kotłów zaplanowanych do wymiany).

e) Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zasilanie odbiorców energii elektrycznej z terenu Gminy Goczałkowice-Zdrój odbywa się za pośrednictwem stacji transformatorowych, zlokalizowanych na terenie tzw. Głównych Punktów Zasilania (GPZ).

Na obszarze gminy Goczałkowice-Zdrój są zlokalizowane:

- GPZ OGRODNICZA – napięcie: 110/20/15/6 kV
- GPZ GO-CZA – napięcie: 110/20 kV

należące do Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. w Gliwicach.

Przez teren gminy Goczałkowice-Zdrój przebiegają również napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV:

- GPZ Goczałkowice – GPZ Ogrodnicza (1-torowa),
- GPZ Goczałkowice – GPZ GO-CZA (1-torowa),
- GPZ Goczałkowice – Czechowice (1-torowa),
- GPZ Ogrodnicza – Łaziska (1-torowa),

należące do Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. w Gliwicach.

f) Telekomunikacja

Gmina Goczałkowice jest objęta szerokim zakresem usług telekomunikacyjnych. Na terenie gminy abonenci mogą korzystać z usług Telekomunikacji Polskiej S.A., która posiada sieć teletechniczną - kanalizacyjną i kablową. Obszar Gminy znajduje się również w zasięgu sieci NETIA oraz telefonii komórkowej.

Pompownia na ul. Dębowej

Pompownia na ulicy Głównej

IV. ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ MIEJSCOWOŚCI

Wizja Goczałkowic-Zdroju została opracowana na podstawie określonych przez mieszkańców wartości, zagrożeń i aspiracji. Mocne i słabe cechy charakterystyczne samej miejscowości, natomiast szanse i zagrożenia są elementami oddziałującymi na miejscowość z zewnątrz, na które nie ma ona bezpośredniego wpływu. Rozpoznanie tych elementów jest bardzo istotne z dwóch powodów: umożliwia wzmocnienie szans rozwoju poprzez wykorzystywanie mocnych stron, a równocześnie wskazuje słabości i źródła zagrożeń, dając szanse zmniejszenia ich negatywnego wpływu na rozwój miejscowości.

a) Mocne strony miejscowości

+ uzdrowiskowy charakter, stanowiący w opinii mieszkańców wartość nadrzędną oraz związany z nim szereg walorów środowiskowych, na które składają się między innymi:

-bogate złoża solanki i borowiny

-mikroklimat doliny Raciborsko-Oświęcimskiej

-dobry stan gleb

-zbiorniki wodne i starorzecze Wisły

+bogate wartości kulturowe oparte na tradycji i historii

+pracowici i gospodarni mieszkańcy

+dogodna lokalizacja w pobliżu aglomeracji górnośląskiej

+istnienie w miejscowości dobrych połączeń komunikacyjnych z otoczeniem (droga krajowa nr 1 oraz linia kolejowa)

b) Szanse miejscowości

+rozwój usług turystycznych i rekreacyjnych- atutem miejscowości jest jej lokalizacja w pobliżu aglomeracji śląskiej, przez co Goczałkowice-Zdrój mogą świadczyć usługi rekreacyjne, także w zakresie wypoczynku weekendowego. Dodatkowo przebiegające drogi oraz linie kolejowe o znaczeniu krajowym ułatwiają turystom dojazd do miejscowości

+eksport usług rzemieślniczych poza gminę- jest szansą rozwoju rzemiosła, do którego mieszkańcy chcą dążyć

c) Słabe strony miejscowości

-niewystarczająca ilość i słabe wyeksponowanie atrakcji turystycznych

-niedostateczna ilość i zaniedbanie terenów zielonych

-zły stan infrastruktury komunikacyjnej

-zjawisko niskiej emisji

d) Zagrożenia

-podział przestrzenny gminy przez tory kolejowe i drogę krajową nr 1

-występujące na terenie gminy szkody górnicze

-zagrożenie powodziowe

-zanieczyszczenia powietrza napływające z okolic Czechowic-Dziedzic

-przewidywana zbyt duża ilość przyjezdnych w stosunku do obecnej chłonności terenu i obiektów turystycznych

Z powyższego zestawienia wynika, że pewne mocne strony Goczałkowic-Zdroju zostały równocześnie rozpoznane przez mieszkańców jako jej słabości czy zagrożenia. Przykładem jest bliskość aglomeracji śląskiej oraz istniejący system komunikacyjny. Znaczenie bliskości wielkich ośrodków miejskich wzmacniają dobre połączenia komunikacyjne z otoczeniem, ułatwiające turystom dojazd do Goczałkowic-Zdroju. Równocześnie jednak mieszkańcy spostrzegają w tym zagrożenie, związane m.in. z potencjalnym napływem zanieczyszczeń oraz- przede wszystkim –przestrzennym podziałem gminy (przez tory kolejowe i drogę krajową nr 1).

V. PROGRAM ROZWOJU WSI- PLAN DZIAŁAŃ

1. Rewitalizacja zabytkowego budynku „Górnik” dla potrzeb Gminnego Centrum Kultury
2. Rewitalizacja Parku Zdrojowego
3. Budowa boiska sportowego w Kompleksie Rekreacyjno-Sportowym

1. Opis planowanego przedsięwzięcia- rewitalizacja zabytkowego budynku „Górnik” dla potrzeb Gminnego Centrum Kultury

Cel:

Celem projektu jest też stworzenie wspólnoty regionalnej mieszkańców, której istotą będzie jedność w różnorodności kulturowej, oraz udostępnienie mieszkańcom nowoczesnych form dostępu do informacji, stworzenie odrębności, pewnej indywidualności kulturowej jako podstawy dla kształtowania tożsamości lokalnej mieszkańców

Cele cząstkowe obejmują:

- zwiększenie roli kultury w procesie edukacji, socjalizacji i adaptacji społecznej;
- przygotowanie społeczności do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- tworzenie warunków do rozwijania aktywności twórczej;
- ochrona tradycji i przekazu ludowego dziedzictwa kulturowego.
- stworzenie nowoczesnej i dobrze wyposażonej infrastruktury społecznej
- podniesienie atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania, nauki i pracy

Przeznaczenie:

Grupy docelowe, dla których skierowana zostanie oferta Gminnego Centrum Kultury w zrewitalizowanym, zabytkowym budynku Górnik: dzieci i młodzież, dorośli mieszkańcy Gminy (w tym seniorzy), osoby niepełnosprawne, zespoły folklorystyczne oraz inne działające w sferze kultury, kuracjusze przyjeżdżający na kurację do pawilonów sanatoryjnych zlokalizowanych w bliskiej odległości od Centrum Kultury oraz turyści odwiedzający Gminę.

Harmonogram realizacji: 2010-2012

Planowany koszt całkowity: 2 200 000,00 zł

Źródło finansowania: środki własne Gminy, PROW, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

2. Opis planowanego przedsięwzięcia- Rewitalizacja Parku Zdrojowego

Celem projektu jest zagospodarowanie terenu parku zdrojowego zgodnie z opracowanym projektem, ogólna poprawa walorów krajobrazowych i estetycznych parku dla potrzeb odwiedzających Gminę kuracjuszy oraz mieszkańców Gminy.

Realizacja przedsięwzięcia obejmują następujące elementy:

- budowa nowych nawierzchni chodnikowych dostosowanych do potrzeb ludzi ze schorzeniami aparatu ruchowego
- wytyczenie i budowa ścieżki zdrowia
- budowa 3 kładek dla pieszych w celu poprawy komunikacji w parku
- wykonanie bramy głównej
- odnowa i uatrakcyjnienie terenów zielonych- ożywienie poprzez pielęgnację istniejącej roślinności oraz wprowadzenie nowych nasadzeń
- wprowadzenie elementów małej architektury: ławki, altany wypoczynkowe, szachownica plenerowa, stoły szachowe, zegar słoneczny
- budowa sieci oświetleniowej.

Przeznaczenie:

Kuracjusze, turyści odwiedzający Gminę, mieszkańcy

Harmonogram realizacji: 2010- 2015

Planowany koszt całkowity: 6 500 000 zł

Źródła finansowania: środki własne, PROW, WFOŚiGW w Katowicach

3. Opis planowanego przedsięwzięcia- Budowa boiska sportowego w Kompleksie Rekreacyjno-Sportowym

Celem projektu jest rozbudowa infrastruktury sportowej dla poprawy warunków aktywnego spędzania wolnego czasu. Uzasadnieniem dla tego działania jest przekonanie, że aktywny styl życia i podnoszenie sprawności fizycznej jest elementem profilaktyki chorób cywilizacyjnych i wpływa na poprawę stanu zdrowia mieszkańców. Szczególne znaczenie dla osiągnięcia tego celu ma wspieranie przedsięwzięć prowadzących do tworzenia nowych lokalnych obiektów o charakterze sportowym i rekreacyjnym, dostępnych dla wszystkich mieszkańców.

Przeznaczenie:

Po wykonaniu części inwestycyjnej zakłada się realizację różnorodnych działań w ramach programu promocji i profilaktyki zdrowego trybu życia wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy oraz innych osób korzystających z oferty Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Harmonogram realizacji: 2010- 2013

Planowany koszt całkowity: 4 000 000 zł

Źródła finansowania: środki własne, PROW, Program Rozwoju Bazy Sportowej